

EDUSKUNNAN VASTAUS 91/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain muuttamisesta (HE 52/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 7/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

yleisestä asumistuesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset ja määritelmät

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on alentaa ruokakunnan asumismenoja maksamalla valtion varoista asumistukea.

2 §

Suomessa asuminen

Ruokakuntaan pysyvästi kuuluvaksi katsotaan vain Suomessa asuva henkilö. Tämän lain

soveltaminen ratkaistaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) mukaan.

3 §

Lain toimeenpano

Asumistukitoiminnan yleinen johto, ohjaus ja kehittäminen kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Muut tämän lain mukaiset tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos. Tämän lain toimeenpanosta aiheutuvat toimintamenot luetaan Kansaneläkelaitoksen toimintamenoiksi.

4 §

Ruokakunta

Samassa asunnossa pysyvästi asuvat henkilöt kuuluvat samaan ruokakuntaan. Eri ruokakuntaan kuuluvat henkilöt, jotka hallitsevat osaa asunnosta erillisen vuokrasopimuksen tai sitä vastaavan hallintasopimuksen perusteella tai heidät on hoitosopimuksella sairauden tai vamman perusteella sijoitettu ruokakunnan hoidettaviksi. Tässä laissa asumistuen saajalla tarkoitetaan kaikkia ruokakunnan jäseniä.

Samaan ruokakuntaan kuuluvat aina samassa asunnossa asuvat aviopuolisot tai avopuolisot, heidän alaikäiset lapsensa sekä keskenään suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa olevat sukulaiset, jollei 4 momentista muuta johdu. Tässä momentissa tarkoitettuihin sukulaisiin rinnastetaan myös ottolapset ja lastensuojelulain (417/2007) 81 §:ssä tarkoitettut yksityisesti sijoitetut lapset.

Jos aviopuolisot asuvat välien rikkoutumisen vuoksi erillään eikä heillä ole yhteistä taloutta, heitä ei lueta samaan ruokakuntaan kuuluviksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun ruokakuntaan ei kuulu opiskelija, joka opintotukilain (65/1994) 14 §:n mukaan on oikeutettu asumislisään, paitsi jos asumislisä on myönnetty opiskelijan toisella paikkakunnalla olevaa asuntoa varten, eikä opiskelija, joka saa vieraan valtion opintotukea tai vastaavaa etuutta.

Ruokakuntaa edustaa asunnonhaltija tai hänen puolisonsa, yhteisöruokakunnan valtuuttama henkilö taikka se, jonka nimissä erillinen vuokrasopimus tai sitä vastaava hallintasopimus on.

5 §

Avopuoliso

Tässä laissa avopuolisolla tarkoitetaan miestä ja naista, jotka elävät avoliitossa eli jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

6 §

Lapsi

Tässä laissa lapsella tarkoitetaan ruokakuntaan kuuluvaa alle 18-vuotiasta henkilöä.

7 §

Asunto

Asumistukea voidaan myöntää ruokakunnan Suomessa sijaitsevan vakinaiseksi asunnoksi katsottavan vuokra-asunnon, asumisoikeusasunnon tai omistusasunnon asumismenoista. Asunnon pitää olla kelvollinen asuntona käytettäväksi ja viralliselta käyttötarkoitukseltaan asunnoksi tai muutoin vakinaiseen asuinkäyttöön tarkoitettu.

Vuokra-asunnolla tarkoitetaan asuntoa, jonka hallinta perustuu asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) mukaiseen vuokrasopimukseen.

Mitä tässä laissa säädetään vuokra-asunnosta, sovelletaan myös asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (650/1990) tarkoitettuun asumisoikeusasuntoon, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Omistusasuntoja ovat osakeasunnot ja muut omistusasunnot. Osakeasunnoilla tarkoitetaan asunto-osakeyhtiön tai asunto-osuuskunnan omistamassa talossa sijaitsevaa omistusasuntoa.

2 luku

Asumistuen saamisen edellytykset

8 §

Oikeus asumistukeen

Ruokakunnalla on oikeus saada asumistukea 80 prosenttia siitä 9 §:ssä säädettyjen hyväksyttävien, mutta enintään 10 §:ssä tarkoitettujen enimmäismääristen asumismenojen määrästä, josta on vähennetty ruokakunnan tulojen mukaan määräytyvä 16 §:ssä tarkoitettu perusomavastuuosuus.

Tämän lain mukaista asumistukea ei myönnetä:

1) vuokralla asuvalle opiskelijalle, joka opintotukilain 14 §:n mukaan on oikeutettu asumislisään, paitsi jos opiskelija tämän lain 4 §:n 4 momentin mukaan luetaan asumistukea saavaan ruokakuntaan, taikka opiskelijalle, joka saa vieraan valtion opintotukea tai vastaavaa etuutta tai jolla on oikeus maksuttomaan asuntoon oppilaitoksen puolesta;

2) kahden henkilön avio- tai avopuolisoista muodostuvalle ruokakunnalle, johon kuuluvalla on oikeus eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n perusteella eläkkeensaajan asumistuen saamiseen; eikä

3) ruokakunnalle, jonka ainoalla tai kaikilla jäsenillä on oikeus 2 kohdassa mainittuun eläkkeensaajan asumistukeen.

9 §

Hyväksyttävät asumismenot

Vuokra-asunnossa asuvan ruokakunnan asumismenoiksi hyväksytään vuokra ja erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset. Erikseen maksettavina vesimaksuina otetaan huomioon 17 euroa henkilöä kohden kuukaudessa ja lämmityskustannuksina 38 euroa kuukaudessa yhden hengen ruokakunnassa. Jos ruokakuntaan kuuluu useampi kuin yksi henkilö, lämmityskustannuksiin lisätään 13 euroa jokaista lisähenkilöä kohden.

Omistusasunnossa asuvan ruokakunnan asumismenoiksi hyväksytään asunnon hoito- ja rahoitusmenot. Osakeasunnon hoitomenoiksi hyväksytään vastike sekä erikseen maksettavat vesimaksut ja lämmityskustannukset. Vesimaksut ja lämmityskustannukset otetaan huomioon 1 momentin mukaisina.

Muun omistusasunnon hoitomenoiksi hyväksytään:

Ruokakunnan koko henkeä	Huomioon otettava hoitomeno €/kk
1	89
2	107
3	135
4	159

Jos ruokakuntaan kuuluu enemmän kuin neljä henkilöä, muun omistusasunnon hoitomenoja korotetaan 49 euroa jokaista neljä henkilöä ylittävää ruokakunnan jäsentä kohden.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainittuja lämmityskustannuksia sekä 3 ja 4 momentissa mainittuja hoitomenoja korotetaan neljä prosenttia Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnissa ja kahdeksan prosenttia Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa.

Omistusasunnossa asuvan ruokakunnan rahoitusmenoiksi hyväksytään asunnon hankkimiseksi ja perusparantamiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen kuukausittaisista koroista 73 prosenttia. Asumisoikeusasunnon menoiksi hyväksytään 73 prosenttia asumisoikeuden hankkimiseksi otettujen henkilökohtaisten lainojen kuukausittaisista koroista. Edellä mainittujen lainojen on oltava valtion, kunnan, seurakunnan tai julkisen valvonnan alaisen luottotoimintaa harjoittavan laitoksen myöntämiä.

Osakeasunnossa asuvan ruokakunnan 2 momentissa tarkoitetuista asunnon hoitomenoista otetaan huomioon enimmäishoitomenoina enintään määrä, joka on 30 prosenttia 10 §:ssä tarkoitetuista ruokakunnan enimmäisasumismenoista ja enimmäisrahoitusmenoina enintään määrä, joka on 70 prosenttia ruokakunnan enimmäisasumismenoista. Jos hoitomenot ylittävät enimmäishoitomenot, ylimenevästä osasta otetaan huomioon 73 prosenttia asunnon hyväksyttävänä rahoitusmenoina.

Jos vuokralla asuvalle ruokakunnalla on alivuokralainen, vähennetään ruokakunnan tässä pykälässä tarkoitetuista asumismenoista alivuokralaisen maksaman vuokran määrä. Omis-

tusasunnossa asuvalla ruokakunnalla vähennetään alivuokralaisen maksama vuokra hoitomenoista ja mahdollinen jäljelle jäävä määrä rahoitusmenoista.

Jos samassa asunnossa asuu 4 §:n 4 momentissa tarkoitettu opiskelija, luetaan asumistukea määrättäessä ruokakunnan asumismenoiksi ruokakunnan jäsenten lukumäärää vastaava osuus asunnon asumismenoista, jollei erityisestä syystä hyväksytä muuta jakoperustetta.

10 §

Enimmäisasumismenot

Ruokakunnan 9 §:n mukaan hyväksyttävistä asumismenoista otetaan huomioon enintään seuraavat euromäärät kuukaudessa:

Ruokakunnan koko henkeä	I kunta- ryhmä	II kunta- ryhmä	III kunta- ryhmä	IV kunta- ryhmä
1	508	492	411	362
2	735	706	600	527
3	937	890	761	675
4	1095	1038	901	804

Jos ruokakuntaan kuuluu enemmän kuin neljä henkilöä, 1 momentin mukaisia asunnon enimmäisasumismenoja korotetaan I kuntaryhmässä 137 euroa, II kuntaryhmässä 130 euroa, III kuntaryhmässä 123 euroa ja IV kuntaryhmissä 118 euroa jokaista neljä henkilöä ylittävää ruokakunnan jäsentä kohden.

Kunnat jaetaan kuntaryhmiin seuraavasti:

I kuntaryhmä: Helsinki

II kuntaryhmä: Espoo, Kauniainen ja Vantaa

III kuntaryhmä: Hyvinkää, Hämeenlinna, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kajaani, Kerava, Kirkkonummi, Kouvola, Kuopio, Lahti, Lappeenranta, Lohja, Mikkeli, Nokia, Nurmijärvi, Oulu, Pori, Porvoo, Raisio, Riihimäki, Rovaniemi, Seinäjoki, Sipoo, Siuntio, Tampere, Turku, Tuusula, Vaasa ja Vihti

IV kuntaryhmä: Muut kunnat.

11 §

Vammaisen henkilön enimmäisasumismenot

Jos ruokakuntaan kuuluu vammaisen henkilö, jonka tilantarve tarvittavien apuvälineiden tai vammaisen henkilön avustamisen tai hoidon vuoksi on erityisen suuri, otetaan enimmäisasumismenot huomioon yhtä henkilöä suuremman henkilöluvun mukaan kuin mitä ruokakunnan koko on.

12 §

Asumistueessa huomioon otettavat tulot

Asumistukea laskettaessa kuukausitulona otetaan huomioon ruokakunnan jäsenen jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saamat bruttotulot lukuun ottamatta 15 §:ssä tarkoitettuja etuoikeutettuja tuloja. Tuloina ei oteta huomioon perintöä, lahjaa, satunnaista myyntivoittoa ja niihin verrattavia satunnaisia tuloja eikä lasten tuloja, lukuun ottamatta tuen hakijan ja hänen puolisonsa tuloja.

Kuukausituloksi voidaan arvioida vähintään työmarkkinatuen suuruinen tulo, jollei voida osoittaa, että henkilöllä ei ole mahdollisuutta hankkia vastaavan suuruista tuloa.

Jos tuloista ei saada luotettavaa selvitystä, voidaan tuloina ottaa huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään:

1) yrittäjänä, maatalousyrittäjänä sekä apurahan saajana saatu tulo otetaan huomioon yrittäjän eläkelain (1272/2006) ja maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) perusteella vahvistetun työtulon mukaisena; sekä

2) metsätalouden tulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla.

Korko- ja osinkotulot otetaan tuloina huomioon, jos ruokakunnan jäsenen henkilökohtai-

set korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät 10 euroa kuukaudessa.

Vuokratulosta vähennetään vuokranantajan maksamat vastike ja hoitomenot. Hoitomenot vähennetään kuitenkin enintään 9 §:ssä tarkoitettujen enimmäishoitomenojen suuruisina.

Asumistukea ei myönnetä, jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden jatkuvien kuukausitulojen yhteismäärää ylittää määrän, jolla asumistukea ei enää makseta ruokakunnalle riippumatta asumismenojen suuruudesta.

13 §

Ansiotulovähennys

Ruokakunnan jäsenen yhteenlasketuista palkkatuloista ja 12 §:n 4 momentin 1 kohdan mukaisista tuloista vähennetään 300 euroa kuukaudessa asumistuen määrää laskettaessa.

14 §

Jatkuva tulo

Jatkuvana tulona pidetään vähintään kolmen kuukauden ajan tuen myöntämisen tai tarkistamisajankohdasta jatkuvaa tuloa.

Jos tulot vaihtelevat 1 momentissa tarkoitettujen kolmen kuukauden aikana, jatkuva kuukausitulo lasketaan keskiarvotulona sen tulon perusteella, jota ruokakunnan arvioidaan saavan vuoden aikana.

15 §

Etuoikeutetut tulot

Tuloina ei asumistukea laskettaessa oteta huomioon:

- 1) lapsilisälain (796/1992) mukaista lapsilisää;
- 2) äitiysavustuslain (477/1993) mukaista äitiysavustusta;
- 3) vammaisetuuksista annetun lain (570/2007) mukaisia etuuksia;
- 4) tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja;

5) sotilasavustuslain (781/1993) mukaista sotilasavustusta;

6) rintamasotilaseläkelain (119/1977) mukaista rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää;

7) opintotukilain mukaista opintotukea;

8) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea tai muuta etuutta;

9) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta;

10) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta tai muuta vastaavaa kulu- tai ylläpitokorvausta;

11) muita kuin toimeentulon turvaamiseksi maksettuja apurahoja ja muita vastaavia avustuksia;

12) perhehoitajalain (312/1992) mukaisen perhehoidon ja lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) mukaisen perhepäivähoidon kustannusten korvauksia;

13) sotilasvammalain (404/1948) mukaisia korvauksia;

14) perhe-eläkkeenä maksettavia lapseneläkkeitä;

15) vian, vamman tai haitan perusteella maksettavaa erityisten kustannusten korvausta;

16) kansaneläkelain (568/2007) lapsikorotusta;

17) lapsen elatusapua, joka suoritetaan tuomioistuimen päätöksen tai vahvistetun kirjallisen sopimuksen perusteella ja elatustukilain (580/2008) mukaista elatustukea;

18) tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista haittarahaa;

19) matkapäivärahoja, matkakustannusten korvauksia ja sairaanhoitokustannusten korvauksia sekä niihin rinnastettavia erityisistä kustannuksista saatuja korvauksia;

20) omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettua hoitopalkkiota;

21) 9 §:n 8 momentissa tarkoitettulta alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja;

22) osuutta kuolinpesän tuotosta; eikä

23) 1—22 kohdassa mainittuja etuuksia tai tuloja vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia tai tuloja.

16 §

Perusomavastuuosuus

Perusomavastuuosuus on 40 prosenttia asumistuessa huomioon otettavista tuloista, joista on vähennetty täysimääräiseen tukeen oikeuttavan tulon määrä. Täysimääräiseen tukeen oikeuttava tulo on 555 euroa lisättyä 92 eurolla jokaista ruokakuntaan kuuluvaa aikuista ja 205 eurolla jokaista ruokakuntaan kuuluvaa lasta kohden. Jos perusomavastuuosuus on vähemmän kuin 10 euroa, sitä ei oteta huomioon.

Perusomavastuuosuutta määrättäessä ruokakuntaan katsotaan aina kuuluvan vähintään yksi aikuinen.

3 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

17 §

Asumistuen hakeminen

Asumistukea haetaan Kansaneläkelaitokselta. Kansaneläkelaitos vahvistaa tämän lain toimeenpanossa tarvittavat menettelyt ja lomakkeet.

18 §

Takautuva hakuaika

Asumistuki myönnetään takautuvasti enintään hakemista edeltävältä kuukaudelta, jos tuen saamisen edellytykset ovat jo tuolloin täyttyneet. Samoin menetellään korotettaessa asumistukea 27 §:n perusteella.

19 §

Asumistuen hakijan ilmoitusvelvollisuus

Asumistukihakemuksessa on ilmoitettava:

- 1) hakijan ja muiden ruokakuntaan kuuluvien henkilöllisyystiedot;
- 2) asumismenot ja niiden määrittämiseksi tarvittavat tiedot;
- 3) tiedot kaikkien ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden 12 §:ssä tarkoitetuista tuloista.

Asumistuen hakijan on annettava Kansaneläkelaitokselle myös muut hakemuksen ratkaisemiseksi ja asumistuen maksamiseksi välttämättömät tiedot.

20 §

Asumistuen saajan ilmoitusvelvollisuus

Asumistuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle:

- 1) avioliiton solmimisesta ja avioliiton purkautumisesta;
- 2) avoliittoon menemisestä ja avoliiton päättymisestä;
- 3) ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden lukumäärän muuttumisesta;
- 4) ruokakunnan asunnosta pois muutosta tai asunnon vaihtumisesta;
- 5) ruokakunnan asumismenojen alentumisesta vähintään 50 euroa kuukaudessa;
- 6) ruokakunnan jatkuvien kuukausitulojen nousemisesta vähintään 400 euroa kuukaudessa;
- 7) ruokakuntaan kuuluvalla henkilölle syntyvästä oikeudesta eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain mukaiseen asumistukeen;
- 8) ruokakuntaan kuuluvalla henkilölle syntyvästä oikeudesta opintotukilain mukaiseen asumislisään;
- 9) samassa asunnossa asuvan opiskelijan asumislisäoikeuden päättymisestä;
- 10) alivuokralaisen ottamisesta tai alivuokralaisen pitämisestä luopumisesta;
- 11) ruokakunnan käytössä olevan asunnon hallintamuodon muuttumisesta; ja
- 12) ruokakuntaan kuuluvan henkilön ulkomaille muutosta tai ulkomailta oleskelusta.

21 §

Hakemuksen ratkaiseminen käytettävissä olevien tietojen perusteella

Asumistukea koskeva hakemus voidaan ratkaista Kansaneläkelaitoksen käytettävissä olevien tietojen perusteella, jos hakija kieltäytyy antamasta 19 ja 20 §:ssä tarkoitettuja hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja tai esittä-mästä selvitystä, joka häneltä voidaan kohtuu-della vaatia.

22 §

Asumistukea koskeva päätös

Asumistuen hakijalle annetaan kirjallinen päätös asumistuen myöntämisestä, hylkäämisestä, tarkistamisesta, lakkauttamisesta ja takaisin-perinnästä. Hakijalle on annettava kirjallinen päätös myös silloin, kun asumistuki maksetaan vuokranantajalle 25 §:n 2 momentin perusteella. Tämän lain mukaiset päätökset annetaan mak-sutta.

23 §

Asumistukihakemuksen käsittely

Hakemus on käsiteltävä ilman aiheetonta vii-vytystä.

Kansaneläkelaitoksen on annettava asumistu-kea koskeva päätös viimeistään kolmantena-kymmenentenä kalenteripäivänä hakemuksen saapumisesta.

Jos päätöstä ei hakemuksen puutteellisuuden vuoksi voida antaa 2 momentin mukaisessa mää-räajassa, Kansaneläkelaitoksen on mainitun määräajan kuluessa ryhdyttävä toimiin asian sel-vittämiseksi. Päätös on tällöin annettava vii-meistään neljäntenätoista kalenteripäivänä sen jälkeen, kun Kansaneläkelaitos on saanut käyt-töönsä asian ratkaisemiseksi tarvittavat tiedot.

24 §

Asumistuen myöntäminen ja maksaminen

Asumistuki myönnetään ruokakunnalle. Pää-tös annetaan tiedoksi hakijalle.

Asumistuki maksetaan kunkin kalenterikuu-kauden ensimmäisenä tai toisena arkipäivänä ruokakunnan edustajan tai hänen valtuuttaman-sa ilmoittamalle Euroopan unionissa sijaitseval-le tilille. Yksittäinen tukierä voidaan kuitenkin maksaa muullakin tavalla, jos tilille maksami-nen ei ole mahdollista tai jos asumistuen saaja esittää muulle maksutavalle erityisen syyn.

Jos maksettava asumistuen määrä olisi pie-nempi kuin 15 euroa, tukea ei makseta.

25 §

Asumistuen maksaminen vuokranantajalle ja vuokranantajan ilmoitusvelvollisuus

Asumistuki voidaan maksaa suoraan vuok-ranantajalle asumistuen saajan valtuutuksella.

Kansaneläkelaitos voi päättää, että asumistu-ki maksetaan suoraan vuokranantajalle ilman asumistuensaajan valtuutusta, jos asumistuen saaja on laiminlyönyt vähintään kahden peräk-äisen kuukauden vuokran maksamisen koko-naan. Laiminlyöntiä arvioitaessa otetaan huo-mioon tuensaajan olosuhteet. Asumistuen mak-saminen suoraan vuokranantajalle lopetetaan vuokralaisen pyynnöstä, kun perustetta vuok-ranantajalle maksamiselle ei enää ole.

Kun asumistuki maksetaan vuokranantajalle, vuokranantaja on saatuaan asiasta tiedon velvol-linen ilmoittamaan Kansaneläkelaitokselle, jos tuen saajan oikeus pitää huoneistoa hallinnas-saan päättyy tai hän muuttaa pois asunnosta, jos-sa asumiseen tukea on myönnetty. Ilmoitukses-sa tulee mainita vuokralaisen hallintaoikeuden päättymisajankohta ja asunnosta pois muuttami-sen ajankohta.

26 §

Takautuvan asumistuen pidättäminen Kansaneläkelaitokselle

Takautuvasti myönnetty asumistuki voidaan pidättää Kansaneläkelaitokselle sen maksamaa eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea vastaavalta osin, jos Kansaneläkelaitos myöntää asumistuen takautuvasti ajalle, jona asumistuen saaja tai samaan ruokakuntaan kuuluva henkilö on saanut eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea.

4 luku

Tuen tarkistaminen ja lakkauttaminen

27 §

Asumistuen tarkistamisen edellytykset

Asumistuen määrä tarkistetaan, kun tuen alkamisesta tai edellisestä tarkistamisesta on kulu-
nut vuosi.

Asumistukea on tarkistettava myös, jos:

1) ruokakunnan jatkuvat kuukausitulot ovat nousseet vähintään 400 euroa tai alentuneet vähintään 200 euroa;

2) 9 §:ssä tarkoitetut ruokakunnan maksamat asumismenot muuttuvat vähintään 50 euroa kuukaudessa;

3) ruokakunta vaihtaa asuntoa tai asunnon hallintamuoto muuttuu;

4) ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden lukumäärä muuttuu pysyvästi tai jos ruokakunta ottaa alivuokralaisen taikka luopuu alivuokralaisen pitämisestä; tai

5) jos ruokakuntaan kuuluva, samassa asunnossa asuva henkilö aloittaa opinnot, joiden perusteella hän on oikeutettu opintotukilain mukaiseen asumislisään tai hän muutoin tulee oikeutetuksi asumislisään taikka jos samassa asunnossa asuvan 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun opiskelijan oikeus asumislisään päättyy.

Jos asumistuki alenisi, asumistuen määrää ei kuitenkaan 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu-

sa tapauksessa tarkisteta asumismenojen nousun perusteella, ellei myös jatkuvissa kuukausitu-
loissa ole tapahtunut 2 momentin 1 kohdassa tar-
koitettua nousua.

Asumistuki voidaan tarkistaa ilman hakemusta, jos kaikki tarkistamisen perusteet ovat Kansaneläkelaitoksen käytettävissä.

28 §

Tarkistamisen ajankohta

Asumistuki tarkistetaan 27 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa:

1) 1 kohdan nojalla sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jonka 1 päivästä kohdassa tarkoitettu tulojen muutos on voimassa;

2) 2 ja 3 kohdan nojalla sen kuukauden alusta, josta muuttuneita tai uusia asumismenoja maksetaan koko kuukaudelta;

3) 4 kohdan nojalla sen kuukauden alusta, jonka 1 päivästä kohdassa tarkoitettu olosuhteiden muutos on voimassa; tai

4) 5 kohdan nojalla sen kuukauden alusta, josta oikeus asumislisään alkaa tai sitä kuukautta seuraavan kuukauden alusta, jona oikeus asumislisään päättyy.

29 §

Asumistuen lakkauttaminen

Asumistuki lakkautetaan:

1) sen kuukauden alusta, jolloin 27 §:ssä tarkoitettu tarkistus tulisi voimaan, jos ruokakunta pyytää asumistukensa lakkauttamista;

2) muuttoa seuraavan kuukauden alusta, jos ruokakunta muuttaa pois asunnosta, johon asumistukea on myönnetty, jollei asumistukea tarkisteta 27 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella;

3) sen kuukauden alusta, josta ruokakunnalla ei 8 §:n mukaan enää ole oikeutta asumistukeen;

4) sen kuukauden alusta, josta lukien ruokakunnan maksamat 9 §:ssä tarkoitetut asumismenot lakkaavat; tai

5) sen kuukauden alusta, josta 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu tarkistus tulisi voimaan, jos ruokakunta ei Kansaneläkelaitoksen kehotukses-

ta kohtuullisessa ajassa anna asumistuen tarkistamiseksi tarvittavia tietoja.

30 §

Asumistuen väliaikainen keskeyttäminen tai sen määrän vähentäminen

Asumistuen maksaminen voidaan väliaikaisesti keskeyttää osittain tai kokonaan, jos on perusteltua syytä olettaa, että asumistuen saajalla ei olosuhteiden muuttumisen vuoksi tai muusta syystä ole oikeutta tukeen tai osaan siitä. Jos asumistuen saaja ei toimita pyydettyä lisäselvitystä, asia ratkaistaan lopullisella päätöksellä niiden selvitysten perusteella, jotka ovat Kansaneläkelaitoksen käytettävissä.

5 luku

Takaisinperintä

31 §

Asumistuen takaisinperiminen

Jos asumistukea on maksettu aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu tuki on perittävä takaisin.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos se katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös, jos takaisinperintää ei asumistuen saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai jos perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan asumistuen määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

Takaisin perittävä määrä voidaan kuitata Kansaneläkelaitoksen myöhemmin maksamasta asumistuesta tai siihen rinnastettavasta muusta etuudesta. Ilman asumistuen saajan suostumusta kuittaaminen voidaan kuitenkin kohdistaa vain

tämän lain mukaiseen tai siihen rinnastettavaan muuhun etuuteen.

Perusteettomasti maksettu tuki voidaan periä takaisin myös vuokranantajalta, jos vuokranantajalle on maksettu asumistukea ajalta, jolta hänellä ei ole oikeutta enää periä vuokraa tai jos vuokranantaja on laiminlyönyt 25 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollisuutensa taikka jos hän on muutoin nostonut asumistukea tietoisena siitä, että tuensaajalla ei ole enää oikeutta asumistukeen.

Takaisinperintää koskeva lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

32 §

Tuen takaisinperiminen ruokakunnan jäseniltä

Liikaa maksettu tuki peritään takaisin 4 §:ssä tarkoitettua ruokakunnan jäseniltä. Liikaa maksettua tukea voidaan periä takaisin hakijalta, tämän avio- tai avopuolisolta taikka muulta ruokakuntaan liikamaksun aikana kuuluneelta täysikäiseltä henkilöltä, joka on sitoutunut yhteisvastuuseen liikaa maksetun tuen takaisinmaksusta. Tuki peritään ensisijaisesti tuen hakijalta. Takaisinperinnästä annetaan valituskelpoinen päätös. Kun liikaa maksettua tukea peritään muulta kuin hakijalta, tälle annetaan erikseen oma päätös takaisinperinnästä.

33 §

Takaisinperittävän saatavan vanhentuminen

Päätös aiheettomasti maksetun asumistuen takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa asumistuen maksupäivästä lukien.

Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Vanhentumisen katkeamiseen sovelletaan velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ää. Vanhentumisen katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

6 luku

Muutoksenhaku ja päätöksen oikaisemien

34 §

Muutoksenhakuoikeus

Muutoksenhakua varten on sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutus-oikeus. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta säädetään sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annetussa laissa (1299/2006) ja vakuutus-oikeudesta vakuutus-oikeuslaissa (132/2003).

Kansaneläkelaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutus-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Vakuutus-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kansaneläkelaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Kansaneläkelaitoksen antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, jos päätös on annettu väliaikaisena tai 25 §:n 2 momentin perusteella.

35 §

Muutoksenhaku-aika

Valituskirjelmä on toimitettava Kansaneläkelaitokselle viimeistään 30 päivänä sen päivän jälkeen, jona asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen päivän jälkeen, jona päätös on postitettu hänen ilmoittamaansa osoitteeseen, jos muutoksenhaun yhteydessä ei muuta näytetä.

36 §

Itseoikaisu

Jos Kansaneläkelaitos hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin 34 §:ssä säädetään.

Jos Kansaneläkelaitos ei oikaise valituksen kohteena olevaa päätöstä 1 momentissa säädettyin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa asianomaisen muutoksenhakuelimen käsiteltäväksi. Kansaneläkelaitos voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo toimitettu asianomaiselle muutoksenhakuelimelle, väliaikaisesta päätöksestä on ilmoitettava sille viipymättä.

Edellä 2 momentissa säädetystä määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle viimeistään 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

37 §

Muutoksenhakuajan jälkeen tullut valitus

Jos sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutus-oikeudelle annettava valitus on saapunut 35 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, valitus voidaan ottaa tutkittavaksi, jos myöhästyminen on ollut painava syy.

38 §

Asiavirheen korjaaminen

Jos Kansaneläkelaitoksen päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai ilmeisen väärään lain soveltamiseen taikka päätöstä tehtäessä on tapahtunut menette-

lyvirhe, Kansaneläkelaitos voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen.

Päätös voidaan korjata asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen. Asianosaisen suostumusta ei kuitenkaan tarvita, jos virhe on ilmeinen ja se on aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä.

39 §

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn asumistuen myöntämisestä tai myönnetyn asumistuen lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, Kansaneläkelaitoksen on tutkittava asia uudelleen. Kansaneläkelaitos voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn asumistuen tai myöntää asumistuen aikaisempaa suurempana. Myös sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosasto voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 34 §:ssä säädetään.

40 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos Kansaneläkelaitoksen antama asumistukea koskeva lainvoimainen päätös perustuu väärään tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen tai Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista. Muutoksenhakulautakunnan antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosaston tämän lain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosasto voi

asianosaisen tai Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosaston on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian ratkaisemista.

Jos Kansaneläkelaitos tekee päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen, se voi keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisena siihen asti, kunnes asia on uudelleen ratkaistu.

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta.

41 §

Asian uudelleen ratkaiseminen etuuden myöntämisen johdosta

Jos asumistuen saajalle tai asumistukea saavaan ruokakuntaan kuuluvalla henkilöllä on takautuvasti myönnetty 8 §:n 2 momentin mukainen asumistuen maksamisen estävä etuus, Kansaneläkelaitos voi ilman asianosaisen suostumusta asianosaista kuultuaan ratkaista asian uudelleen.

7 luku

Tietojen saaminen ja luovuttaminen

42 §

Tiedot asumistuen ratkaisemista varten

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asumistuen ratkaisemista varten välttämättömät tiedot:

1) valtion ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;

2) Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä muulta eläkkeen tai muun korvauksen myöntäjältä tai maksajalta;

3) potilasvakuutus- ja liikennevakuutuskeskukselta;

4) työnantajalta, työttömyyskassalta tai työpaikkakassalta;

5) vuokranantajalta sekä asunto-osake- tai kiinteistöyhtiöltä; ja

6) potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettulta terveydenhuollon toimintayksiköltä sekä sosiaalipalvelun tuottajalta ja muulta hoitolaitokselta.

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asumistuen ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien asumistuenhakijaa tai -saajaa sekä muita ruokakuntaan kuuluvia, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä asumistuen hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyttä tai luotettavuutta eikä hän ole antanut suostumustaan tietojen saamiseen. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena. Ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

43 §

Tiedot väestörekisteriviranomaiselta

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta asumistuen täytäntöönpanoa ja tukijärjestelmän suunnittelua ja seurantaa varten väestörekisteriviranomaisilta tarpeelliset rakennus- ja huoneistotiedot ja niissä tapahtuneet muutokset.

44 §

Tiedot vankeusrangaistuksesta

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta asumistuen täytäntöönpanoa varten tiedot Rikosseuraa-

muslaitoksen yksiköltä rangaistuksen alkamisesta, henkilön vapautumisesta sekä koevapauden alkamisesta ja keskeyttämisestä.

45 §

Muuta etuutta varten saatujen tietojen käyttäminen

Kansaneläkelaitoksella on oikeus käyttää tämän lain mukaista asumistukea koskevaa yksittäistapausta käsitellessään muiden sille säädettyjen tehtävien hoitamista varten saamia tietoja, jos on ilmeistä, että ne vaikuttavat tämän lain mukaiseen asumistukeen ja tiedot on lain mukaan otettava huomioon päätöksenteossa ja Kansaneläkelaitoksella olisi oikeus saada tiedot muutoinkin erikseen.

46 §

Tekninen käyttöyhteys

Kansaneläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus saada mainitussa momentissa säädettyin edellytyksin teknisen käyttöyhteyden avulla tämän lain 42 §:n 1 momentissa sekä 43 ja 44 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja.

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

47 §

Tietojen antaminen viranomaisille

Kansaneläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tämän lain toimeenpanoon perustu-

via tietoja ministeriölle, Verohallinnolle sekä sellaiselle lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen asumistuki vaikuttaa.

Kansaneläkelaitoksella on 1 momentissa tarkoitettu oikeus antaa tietoja myös poliisi- ja syyttäviviranomaiselle siltä osin kuin tiedot ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä tai syytteen esittämistä varten.

Annettavia tietoja ovat tämän lain mukaista asumistukea saaneen henkilön:

- 1) henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot;
- 2) tiedot maksetuista etuuksista ja korvauksista sekä niiden perusteista; sekä
- 3) muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tehtävää henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatoimintaa varten.

Kansaneläkelaitos ei kuitenkaan saa antaa terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita.

48 §

Sosiaali- ja terveysministeriön oikeus saada tietoja

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus saada käyttöönsä Kansaneläkelaitoksen päätöksentekojen ja maksatusrekisterissä olevia asumistuen saajia koskevia tietoja siltä osin kuin ne ovat tarpeen sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluvien asumistuen suunnittelu- ja kehittämistehtävien hoitamiseksi. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus saada edellä mainituista rekistereistä asuntojen rahoitusmuotoa ja pinta-alaa koskevat tiedot sekä muut asumistukijärjestelmän kehittämistä ja seurantaan varten ministeriön tarpeelliseksi katsomat tiedot. Tietoihin ei saa sisällyttää tuensaajan tunnistamisen mahdollistavia tietoja.

49 §

Tietojen antaminen asumistuen hakijalle

Kansaneläkelaitoksen on annettava asumistuen hakijalle etukäteen sopivin tavoin tiedot siitä, mistä häntä koskevia tietoja voidaan hankkia ja mihin niitä voidaan säännönmukaisesti luovuttaa.

8 luku

Erinäiset säännökset

50 §

Asumistuen ulosmittaus- ja siirtämiskielto

Asumistukea ei saa ulosmitata.

Sopimus, joka tarkoittaa asumistuen siirtämistä toiselle, on mitätön.

51 §

Indeksisidonnaisuus

Tässä laissa säädettyt rahamäärät lukuun ottamatta 13 §:ssä säädettyä ansiotulovähennyksen määrää, 16 §:ssä säädettyä pienintä perusomavastuusuutta, 24 §:ssä säädettyä pienintä maksettavaa tukea sekä 20 ja 27 §:ssä säädettyjä tuensaajan ilmoitusvelvollisuutta ja tuen tarkistamista koskevia tulojen ja asumismenojen muutosten määriä sekä 10 §:ssä säädettyjä enimmäisasumismenoja, sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Kansaneläkeindeksiin sidotut rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2010 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Edellä 10 §:n 1 momentissa tarkoitettuja enimmäisasumismenoja tarkistetaan kuitenkin vuosittain yleisessä vuokratasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti.

Enimmäisasumismenot sidotaan vuokratason kehitystä kuvaavaan Tilastokeskuksen vahvistamaan koko maata ja kaikkia vuokra-asuntoja koskevaan vuositason vuokraindeksiin (2010=100) siten, että 10 §:ssä säädetty euro-määrät vastaavat vuoden 2013 vuokraindeksin pistelukua. Laissa vahvistettuja, vuonna 2015 sovellettavia, enimmäisasumismenoja tarkistetaan ensimmäisen kerran vuokraindeksin muutosta vastaavasti vuoden 2016 alusta lukien.

Tarkistettuja enimmäisasumismenoja ja muita rahamääriä sovelletaan seuraavan vuoden alusta tai sen jälkeen myönnettäviin tai tarkistettaviin tukiin.

52 §

Rahamäärien pyöristäminen

Asumistukea määrättäessä otetaan asumismenot, ruokakunnan jäsenten tuloerät, perusomavastuuosuuden määrä ja maksettava asumistuki huomioon kuukausimääräisinä sentin tarkkuudella. Ruokakunnan yhteenlasketut tulot, 9 §:ssä tarkoitettujen hoitomenoerät, 10 §:ssä säädetty asumismenojen enimmäismäärät ja 16 §:ssä tarkoitettujen perusomavastuuosuuden laskennassa käytettävät arvot pyöristetään täysiksi euroiksi.

53 §

Rahoitus

Asumistuki maksetaan valtion varoista ja valtio korvaa Kansaneläkelaitokselle tämän lain nojalla suoritettavista etuuksista aiheutuvat kustannukset.

Kansaneläkelaitoksen on viisi arkipäivää ennen 24 §:ssä tarkoitettua asumistuen maksupäivää ilmoitettava valtiolle sinä kuukautena maksettavien asumistukien määrä.

Valtion on 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen perusteella maksettava Kansaneläkelaitokselle ilmoituksen mukainen rahamäärä viimeistään yhtä pankkipäivää ennen asumistukien maksupäivää.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

54 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 13 § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä syyskuuta 2015 ja sitä sovelletaan siitä ja myöhäisemmästä ajankohdasta myönnettävään tai tarkistettavaan tukeen.

Tällä lailla kumotaan asumistukilaki (408/1975).

55 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa maksussa olevien asumistukien maksamista jatketaan entisiin perusteisiin 27 §:n mukaiseen tarkistukseen saakka tai siihen saakka kunnes asumistuki lakkaa.

Kun ennen tämän lain voimaantuloa maksussa ollut asumistuki tarkistetaan 1.1.—1.12.2015 alkaen 27 §:n 1 momentin mukaisesti eikä ruokakunnan olosuhteissa ole tapahtunut 27 §:n 2 momentin mukaista muutosta, tuen maksamista jatketaan entisen suuruisena seuraavaan 27 §:n mukaiseen tarkistukseen saakka, jos tuen määrä alenisi 100 euroa kuukaudessa tai enemmän.

56 §

Viittaus aikaisempaan lakiin

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan asumistukilakiin (408/1975) tai sen nojalla myönnettävään tai maksettavaan asumistukeen taikka asumistuki-asetukseen (949/1993), viittauksen katsotaan tarkoittavan viittausta tämän lain vastaaviin säännöksiin ja tämän lain mukaiseen asumistukeen, jollei tästä laista muuta johdu.

Laki

eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 6 §, 9 §:n 3 momentti, 10 §:n 2 momentti sekä 17 §:n 2 momentin 8 kohta ja 6 momentti,

sellaisena kuin niistä on 17 §:n 6 momentti laissa 1225/2009, ja

muutetaan 8 §, 9 §:n 2 momentti, 11 §:n 3 momentin 2 kohta, 12 §:n 1 momentti, 17 §:n 2 momentin 6 ja 7 kohta sekä 4 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentin 6 kohta, 27 §:n 3 momentti, 28 §:n 1 momentti, 29 §, 32 §:n 1 momentin 2 kohta, 41 §, 51 §:n 2 momentti ja 53 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8 § osaksi laeissa 705/2010 ja 153/2011, 12 §:n 1 momentti, 17 §:n 4 momentti ja 28 §:n 1 momentti laissa 1154/2007, 41 § laissa 684/2011 sekä 53 §:n 1 momentti laissa 1225/2009, seuraavasti:

8 §

Oikeus asumistukeen

Oikeus asumistukeen on henkilöllä, joka on täyttänyt 16 vuotta ja saa:

1) kansaneläkelain (568/2007) 10 tai 11 §:n mukaista vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä, leskeneläkettä taikka kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain (569/2007) 4 tai 5 §:ssä tarkoitettua leskeneläkettä;

2) takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) mukaista takuueläkettä;

3) työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa lakiin perustuvaa työ- tai virkasuhteen perusteella maksettavaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä, vanhuuseläkettä tai leskeneläkettä taikka työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 19 §:ssä tarkoitettua leskeneläkettä;

4) täyden työkyvyttömyyden perusteella myönnettyä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen, sotilastapaturmalain (1211/1990), liikennevakuutusta koskevan lainsäädännön tai sotilastapaturmalain (404/1948) mukaista jatkuvaa tapaturmaeläkettä, elinkorkoa, työkyvyttömyyseläkettä, leskeneläkettä, huoltoeläkettä tai sellaista ansionmenetyksen korvausta, jota maksetaan, kun liikennevahingon sattumisesta on kulunut vuosi;

5) tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) mukaista jatkuvaa tapaturmaeläkettä tai elinkorkoa sekä liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista jatkuvaa työkyvyttömyyseläkettä tai sellaista ansionmenetyksen korvausta, jota maksetaan, kun liikennevahingon sattumisesta on kulunut vuosi;

6) kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967), kansanedustajan perhe-eläkkeestä annetun lain (107/1990) tai valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977) mukaista vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä tai leskeneläkettä; tai

7) edellä tässä momentissa mainittua etuutta vastaavaa ulkomailta maksettavaa etuutta.

Tämän lain mukaista asumistukea ei myönnetä henkilölle, jolla on oikeus yleisestä asumistuesta annetun lain (/) mukaiseen asumistukeen.

9 §

Huomioon otettavat asumismenot

— — — — —
Hakijan asumismenoina otetaan huomioon myös samassa asunnossa asuvan avio- tai avo-

puolison asumismenot. Hakijan asumismenoina otetaan huomioon vain asumismenot, joista hän tosiasiallisesti vastaa.

11 §

Asumismenojen omavastuuosuus

Lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 6 986 euroa. Avio- tai avoliitossa olevan henkilön lisäomavastuu on 40 prosenttia siitä puolisoiden yhteenlasketun vuositulon osasta, joka:

2) ylittää 11 221 euroa, jos molemmilla puolisoilla on oikeus eläkkeensaajan asumistukeen.

12 §

Vuositulo

Asumistukea laskettaessa vuositulona otetaan huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat bruttotulot lukuun ottamatta 14 §:ssä tarkoitettuja etuoikeutettuja tuloja.

17 §

Asumistuen tarkistaminen

Asumistuki tarkistetaan myös, kun:

6) huomioon otettavat vuosittaiset asumismenot ovat alentuneet tai nousseet vähintään 147 euroa (*asumismenojen huomattava muutos*); tai

7) asumistukeen vaikuttava vuositulo on noussut vähintään 734 euroa tai alentunut vähintään 367 euroa (*vuositulon huomattava muutos*) verrattuna 11 §:n 3 momentissa mainittuun lisäomavastuurajaan tai siihen kansaneläkeindeksillä korotettuun vuosituloon, jonka perusteella asumistuki on laskettu.

Jos muutos on tapahtunut kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä, asumistuki tarkistetaan sen kuukauden alusta. Muutoin asumistuki tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta. Asumistuki tarkistetaan aina muutosta seuraavan kuukauden alusta, kun asumistuen saajan avioliitto purkautuu tai avioliitto päättyy puolison kuoleman johdosta.

21 §

Takautuva hakuaika

Asumistukea maksetaan sen kuukauden alusta, jona oikeus siihen on syntynyt. Asumistukea ei kuitenkaan makseta ilman erityistä syytä pitemmältä kuin kuuden kalenterikuukauden ajalta ennen asumistuen hakemista.

Mitä 1 momentissa säädetään asumistuen maksamisesta, sovelletaan myös asumistuen kottamiseen.

22 §

Asumistuen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Asumistukihakemuksessa on ilmoitettava:

1) hakijan ja tämän avio- tai avopuolison henkilöllisyystiedot;

Asumistuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle:

6) yleisestä asumistuesta annetun lain mukaisen tuen myöntämisestä;

27 §

Keskeyttäminen vankeusrangaistuksen vuoksi

Siltä ajalta, jolta asumistuen maksaminen on keskeytettävä 1 momentissa mainitusta syystä, asumistuki voidaan maksaa toimeentulon turvaamiseksi asumistuen saajan samassa asunnossa asuvalle avio- tai avopuolisolle.

28 §

Maksaminen kunnan toimielimelle

Kansaneläkelaitos voi päättää, että asumistuki maksetaan saajan asuinkunnan sosiaalihuoltolain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimielimelle käytettäväksi asumistuensaajan ja hänen avio- tai avopuolisonsa asumismenojen alentamiseen, jos asumistuen maksaminen saajalle itselleen vaarantaa asumistuen saajan tai hänen avio- tai avopuolisonsa toimeentulon. Näin maksettua asumistukea ei saa vastoin asumistuensaajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden asumismenojen alentamiseen, jolta asumistuki on suoritettu.

29 §

Takautuvan asumistuen pidättäminen Kansaneläkelaitokselle

Takautuvasti myönnetty eläkkeensaajan asumistuki voidaan pidättää Kansaneläkelaitokselle sen maksamaa yleisestä asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea vastaavalta osin, jos Kansaneläkelaitos myöntää eläkkeensaajan asumistuen takautuvasti ajalle, jolta asumistuen saaja on saanut yleisestä asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea tai kuulunut tällaista asumistukea saavaan ruokakuntaan.

32 §

Asumistuen lakkaaminen

Asumistuki lakkautetaan:

2) sen kuukauden alusta, josta asumistuen saajalle aletaan maksaa yleisestä asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea;

41 §

Asian uudelleen ratkaiseminen muun etuuden tai korvauksen myöntämisen johdosta

Jos asumistuen saajalle on päätöksen antamisen jälkeen takautuvasti myönnetty kansaneläke, leskeneläke, takuueläke tai kansaneläkelain 22 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu asumistuesa tulona huomioon otettava työeläke tai korvaus taikka yleisestä asumistuesta annetun lain mukainen asumistuki, Kansaneläkelaitos voi ilman päätöksen poistamista tai asianosaisen suostumusta ratkaista asian uudelleen.

51 §

Viivästysajalta maksettava korotus

Asumistukea ei kuitenkaan makseta korotettuna, jos se maksetaan Kansaneläkelaitokselle samalta ajalta maksetun yleisestä asumistuesta annetun lain mukaisen asumistuen suorituksiksi.

53 §

Indeksisidonnaisuus

Tässä laissa säädetyt rahamäärät lukuun ottamatta 12 §:n 4 momentissa ja 13 §:n 3 momentissa mainittuja rahamääriä sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa maksussa olevien asumistukien maksamista jatketaan entisiin perusteisiin 17 §:n mukaiseen tarkistukseen saakka tai siihen saakka kunnes asumistuki lakkaa.

Tämän lain 17 §:n 2 momentin 6 ja 7 kohdassa säädetyt rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden

EV 91/2014 vp — HE 52/2014 vp

2001 tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2014